

Wettelijke grondslag: art. 147 Gemeentewet

**Verordening regelende het samengaan van recreatieve en andere activiteiten in
samenhang met de bescherming van de natuurlijke waarden in de Waddenzee en
Noordzee**

Artikel 1 Begripsomschrijving

a. Waddenzee

het gebied, behorende bij de Waddenzee, Dollard en Eems, één en ander zoals is aangegeven op de bij deze verordening behorende en zodanig gewaarmerkte kaart en daarop aangeduid als zone A.

b. Noordzee

het gebied, behorende tot de Noordzee met de daarbij behorende buitendelta's één en ander zoals is aangegeven op de bij deze verordening behorende en als zodanig gewaarmerkte kaart en aangeduid als zone B.

c. schip

elk vaartuig met inbegrip van een vaartuig zonder waterverplaatsing en een watervliegtuig, gebruikt of geschikt om te worden gebruikt als een middel van vervoer te water.

d. motorschip

een schip dat gebruik maakt van zijn mechanische middelen tot voortbeweging, met uitzondering van een schip waarvan de motor slechts wordt gebruikt voor het zich verplaatsen over een kleine afstand of ter verbetering van zijn bestuurbaarheid wanneer het wordt gesleept of geduwd.

e. schipper

degene die een schip of een samenstel voert dan wel degene die de leiding heeft over een drijvend voorwerp of een drijvende inrichting.

f. droogvallen van schepen

het doen of laten liggen van een schip anders dan op een daartoe bij bestemmingsplan of door burgemeester en wethouders, aangewezen ankerplaats, jachthaven of een voor dit doel aangebrachte voorziening of aan een ander schip.

g. ligplaats innemen

het afmeren anders dan aan een daartoe bestemde inrichting en het vervolgens doen of laten liggen van een schip.

h. vliegtuig

een luchtvaartuig, zwaarder dan lucht en voorzien van een voortstuwingsinrichting.

i. platen

onder platen worden verstaan die gedeelten van Waddenzee, Eems, Dollard en Noordzee, die bij gemiddeld laag water geheel of grotendeels droogvallen.

VOORSCHRIFTEN VOOR DE WADDENZEE, EEMS EN DOLLARD. ZONE A

Artikel 2 Droogvallen c.q. ligplaats innemen van schepen

1. Het is de schipper van een schip verboden daarmee droog te vallen of ligplaats in te nemen.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod is niet van toepassing voor:

- a. een daartoe bij bestemmingsplan of door burgemeester en wethouders aangewezen ankerplaats, jachthaven of een voor dit doel aangebrachte voorziening;
- b. een gebied van 200 meter ter weerszijden van de betonde en beprikte vaargeulen.

Artikel 3 Snelvaren met motorschepen

1. Het is de schipper van een motorschip verboden om daarmee sneller te varen dan 15 km per uur.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod is niet van toepassing voor de betonde vaargeulen.
3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, kunnen burgemeester en wethouders voor zones gelegen in de onmiddellijke nabijheid van jachthavens en/of aanlegplaatsen, het snelvaren van motorschepen onder het stellen van voorwaarden, toestaan.
4. Burgemeester en wethouders kunnen bij de aanwijzing als bedoeld in het vorige lid nadere eisen stellen ten aanzien van dagen en tijden.

Artikel 4 Afstand van schepen tot kwetsbare gebieden

1. Het is de schipper van een schip, behoudens het bepaalde in artikel 2, tweede lid onder b, verboden zich daarmee te bevinden op een afstand van minder dan 250 meter vanaf de op de bij deze verordening behorende en als zodanig gewaarmerkte kaart aangegeven:
 - a. hoogwatervluchtplaatsen;
 - b. broedgebieden;
 - c. fourageergebieden en;
 - d. zeehondenligplaatsen.
2. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd om de in het eerste lid vermelde gewaarmerkte kaart jaarlijks aan te passen.
3. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing ingeval de schipper zich bevindt in een betonde of beprikte vaargeul die is gelegen binnen een afstand van 250 meter van de aangegeven gebieden.

Artikel 5 Vliegbewegingen

1. Het vliegen met sportvliegtuigen, reclamevliegtuigen, ultra lichte vliegtuigen, zweefvliegtuigen, helikopters, luchtballonnen en delta's is verboden.
2. Het verbod in het eerste lid is eveneens van toepassing voor radiografisch bestuurde vliegtuigen en daarmee gelijk te stellen toestellen.
3. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing voor vliegtuigen en helikopters die hoger vliegen dan 300 meter vanaf de grond.

Artikel 6 Maatregelen ter bescherming van de natuurlijke waarden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden deze los te laten lopen.
2. Het is verboden om vuilnis en afvalstoffen in het gebied weg te werpen, te brengen of achter te laten.
3. Het is verboden om, met al dan niet gemotoriseerde voertuigen over platen te rijden.
4. Het is verboden om verf af te steken van in het gebied het aanwezige schepen.

Artikel 7 Steken van pieren

Het is verboden om, in door burgemeester en wethouders aangewezen gebieden, met de hand pieren te steken.

Artikel 8 Houden van evenementen, rondvaarten en excursies

1. Het houden van excursies, rondvaarten, wedstrijden of evenementen, buiten de betonde en beprikte vaargeulen is verboden.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod is niet van toepassing voor georganiseerde wadlooptochten waarvoor op grond van de provinciale wadloopverordening een vergunning is verleend.
3. De burgemeester is bevoegd om ontheffing te verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod en daaraan voorwaarden te verbinden.
4. De burgemeester is bevoegd om aan de ontheffingen, vermeld in het vorige lid, nadere eisen te stellen.

Artikel 9 Tijdelijk afsluiten van gebieden

1. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd om, in het belang van de bescherming van de natuurlijke waarden van het gebied, over te gaan tot tijdelijke afsluiting van kwetsbare gebieden.
2. Door het plaatsen van daartoe bestemde borden, boeien of tonnen wordt het afgesloten gebied gemarkeerd.
3. Het is verboden om zich in het gebied te bevinden dat krachtens het bepaalde in het eerste lid is afgesloten.

VOORSCHRIFTEN VOOR DE NOORDZEE EN DE BUITENDELTA'S. ZONE B

Artikel 10

Voor het gebied, behorende tot de Noordzee en de buitendelta's, vallende onder de zone B, zijn de artikelen 2, 3, 4, 5, 6, eerste lid, 7 en 8 niet van toepassing.

ONTHEFFINGEN

Artikel 11

1. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd ontheffing te verlenen van de verboden genoemd in de artikelen:
 - 2, eerste lid;
 - 3, eerste lid;
 - 4, eerste lid;
 - 5, eerste en tweede lid;
 - 6, eerste en derde lid.
2. Burgemeester en wethouders kunnen aan een besluit tot verlening van een ontheffing nadere voorwaarden verbinden.
3. De ontheffing wordt geacht te zijn verleend voor:
 - a. de instanties die zijn belast met de uitvoering van de voor het Waddenzeegebied vastgestelde beheersplannen;
 - b. de ambtenaren die, ingevolge artikel 15 van deze verordening, zijn belast met het toezicht op en de naleving van de verordening.

Artikel 20 Inzage ontheffing

De houder van een ontheffing is verplicht deze bij zich te hebben en op eerste vordering van een ambtenaar, belast met de zorg voor de naleving van deze verordening, deze terstond ter inzage aan hem af te geven.

Artikel 21 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van de derde dag na die waarop zij is bekendgemaakt.

Artikel 22 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als de "Gemeentelijke Verordening Waddenzeegebied".

TOELICHTING

Artikelsgewijs:

Artikel 2

Dit artikel bevat een verbod tot het droogvallen van vaartuigen c.q. het ligplaats innemen op het wad. Jachthavens en andere aanleginrichtingen vallen hier niet onder. Tevens wordt een uitzondering gemaakt voor een gebied van 200 meter ter weerszijden van betonde en beprikte vaargeulen, omdat het effect van het droogvallen op deze plaatsen zeer beperkt is.

Vaargeulen die binnen deze norm vallen, maar wel droogvallen in een natuurmonument worden niet geacht te verstoren.

Derhalve is er geen afstemmingsprobleem met de Natuurbeschermingswet.

Buiten de artikel 17-gebieden is het droogvallen eveneens niet toegestaan in die gebieden die door burgemeester en wethouders zijn aangewezen op grond van artikel 9 van deze verordening. Volgens de vastgestelde bestemmingsplannen voor het Waddengebied van de eilandgemeenten en de gemeente Wieringen is het ankeren en droogvallen van vaartuigen langer dan 48 aaneengesloten uren niet toegestaan, tenzij men beschikt over een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet.

Artikel 3

Het snel varen met motorschepen is uitsluitend toegestaan in betonde vaargeulen, de Noordzee en de buitendelta's.

Daarbuiten mag de maximale snelheid van mechanisch voortbewogen vaartuigen niet meer bedragen dan 15 km per uur.

Het derde lid van dit artikel geeft burgemeester en wethouders de bevoegdheid om plaatsen aan te wijzen waar het snelvaren eveneens is toegestaan.

Op deze wijze kan deze activiteit naar plaats en tijd worden geregeld.

Gedacht kan worden aan plaatsen nabij de jachthaven en ankerplaatsen (b.v. twee uur voor tot twee uur na hoog water).

Wel dient daarbij nadrukkelijk rekening te worden gehouden met de belangen van rustige vormen van recreatie.

Artikel 4

Schepen met weinig diepgang zoals surfplanken en kano's kunnen door hun geringe diepgang doordringen in kwetsbare gebieden. Teneinde verstoring van gevoelige plaatsen te vermijden is een minimum-afstand voorgeschreven ten opzichte van hoogwater-vluchtplaatsen, broedgebieden, fourageergebieden en zeehonden-ligplaatsen.

Deze gebieden zullen worden aangegeven op een bij deze verordening behorende en als zodanig gewaarmerkte kaart.

Het verbod is niet van toepassing op de zgn. artikel 17-gebieden alsmede de gebieden die door burgemeester en wethouders krachtens artikel 9 van de verordening zijn aangewezen, omdat deze gebieden voor alle activiteiten zijn afgesloten.

Het tweede lid geeft burgemeester en wethouders de bevoegdheid om de kaart, bij veranderingen, jaarlijks aan te passen. Hierdoor is voor iedere wijziging niet een afzonderlijk raadsbesluit noodzakelijk.

Het derde lid geeft een uitzondering aan voor geulen die binnen de genoemde afstand van 250 meter liggen.

Artikel 5

Dit artikel bevat voorschriften terzake van vliegbewegingen in het Waddengebied.

Omdat aan de Waddenverordening een ander motief ten grondslag ligt dan de Luchtvaartwet, wordt deze regeling bestaanbaar geacht naast een toekomstige wijziging van de Luchtvaartwet.

Artikel 6

Dit artikel bevat een viertal voorschriften ter bescherming van de natuurlijke waarden.

Overwogen is om hierin ook voorschriften op te nemen inzake het produceren van al of niet door mechanische installaties voortgebracht lawaai.

Voor het regelen van deze problematiek wordt de provinciale stilteverordening het meest aangewezen instrument geacht, zodat een regeling in deze verordening overbodig wordt geacht.

Artikel 7

Het met de hand steken van pieren vindt voornamelijk plaats in de buurt van aanlegdammen en de zeedijk.

Hierdoor vindt nauwelijks verstoring plaats.

Het kan echter ook voorkomen dat men met een boot pierenstekers afzet op een afgelegen plaat om daar te gaan steken.

Juist op deze platen hebben fouragerende vogels vaak de meeste rust. Binnen de staatsnatuurmonumenten is verstoring niet toegestaan.

Mocht het pierensteken, buiten de staatsmonumenten, tot onaanvaardbare verstoring leiden dan hebben burgemeester en wethouders de bevoegdheid om gebieden aan te wijzen waar het steken van pieren niet is toegestaan.

Het machinaal winnen van pieren is verboden via de voorschriften van de bestemmingsplannen voor het Waddengebied.

Artikel 8

Het houden van evenementen, tochten, rondvaarten en excursies buiten de betonde en beprikte vaargeulen is aan een ontheffing van de burgemeester gebonden.

Het is niet ondenkbaar dat men buiten de vaargeulen in meer kwetsbare gebieden komt.

In de ontheffing kunnen voorwaarden worden opgenomen die rekening houden met de gevoeligheid van deze gebieden.

Zo kunnen bijvoorbeeld voorwaarden worden opgenomen omtrent de plaats, de tijd, de route alsmede de omvang van de evenementen.

Artikel 9

Dit artikel geeft burgemeester en wethouders de bevoegdheid om kwetsbare gebieden tijdelijk af te sluiten.

Deze bevoegdheid zal uitsluitend worden gehanteerd voor die gebieden die buiten de beschermde en staatsnatuurmonumenten zijn gelegen.

Binnen de laatstgenoemde gebieden is immers het rijk het daartoe bevoegde gezag.

Dit voorschrift kan gehanteerd worden bij zeehondenligplaatsen die in de buitendelta's zijn gelegen.

Vooraf in de periode waarin jonge zeehonden worden gezoogd is het van belang om verstoring te vermijden.

Door tijdelijke afsluiting van kwetsbare gebieden kan extra bescherming worden geboden.

Ieder jaar zal worden nagegaan welke gebieden hiervoor in aanmerking komen.

Het Coördinatiecollege Waddengebied zal omtrent de aanwijzing van deze gebieden jaarlijks worden geïnformeerd.

Artikel 10

In dit artikel zijn een aantal bepalingen niet van toepassing verklaard voor de Noordzee.

Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting bij deze voorschriften.

Artikel 11

Soms zal de behoefte bestaan om in een aantal gevallen ontheffing te verlenen van de in deze verordening gestelde verboden.

Via dit voorschrift kan de gewenste ontheffing worden verleend.

Het dient dan wel te gaan om vrij incidentele gevallen (b.v. onderzoek) die de uitgangspunten van de regeling niet ondermijnen. Van geval tot geval zullen verzoeken om ontheffing worden beoordeeld en getoetst aan de uitgangspunten.

In het derde lid wordt aangegeven dat een algemene ontheffing is verleend ten aanzien van de instanties die zijn belast met de uitvoering van de beheersplannen.

Het betreft hier de plannen die door de beheerders en het Coördinatiecollege Waddengebied zijn vastgesteld.

De artikelen 15 en 16 geven een aantal gebruikelijke voorschriften voor gemeentelijke verordeningen. Hetzelfde geldt voor de artikelen 17 tot en met 20 waarin een aantal administratieve bepalingen zijn vermeld.

Als datum van ingang van de verordening is nog geen concrete datum vermeld.

De betreffende gemeenten zullen ernaar streven dat de verordening op hetzelfde tijdstip in werking kan treden voor het gehele gebied. Als citeertitel voor de verordening zal worden aangehouden "Gemeentelijke verordening Waddenzeegebied".

TOEZICHT OP DE NALEVING VAN DE VERORDENING

Met het toezicht op de naleving en controle op de verordening worden de bestaande controlerende en toezichthoudende diensten in het Waddengebied belast.

Dit is in overeenstemming met de afspraken die hierover in het coördinatiecollege Waddengebied zijn gemaakt.

Om deze reden is qua terminologie van de verordening zoveel mogelijk aangesloten bij regelingen waarmee deze diensten reeds werken (o.a. Binnenvaartpolitie reglement).

Met de samenwerkende inspecties van de Waddenzee zullen afspraken worden gemaakt over de wijze waarop het toezicht zou kunnen worden uitgeoefend.

Met name in het eerste jaar waarin de verordening van kracht wordt dient de nadruk zoveel mogelijk te worden gelegd op het aspect van voorlichting en waarschuwing.

De betreffende diensten zullen dan ook in een vroegtijdig stadium van de verordening op de hoogte worden gesteld.

KANTTEKENINGEN EN AANBEVELINGEN

De recreatieve activiteiten zoals deze momenteel in het Waddenzeegebied plaatsvinden doen in het algemeen geen afbreuk aan de natuurlijke waarden van het gebied.

De gemeentelijke verordening Waddenzeegebied regelt de bestaande activiteiten overeenkomstig het beleid zoals dat door de verschillende overheden (rijk, provincie en gemeenten) ten aanzien van het Waddengebied wordt nagestreefd.

De verordening moet worden gezien als een instrument waarbij excessen in het gebied kunnen worden bestreden.

Een van de belangrijkste middelen om een verantwoord recreatief gebruik van het gebied te bevorderen is het geven van een goede voorlichting over de mogelijkheden en beperkingen hiervan.

De gemeentelijke verordening en de betekenis daarvan voor het recreatieve en andere gebruik dienen dan ook onderdeel uit te maken van het nog op te stellen voorlichtingsplan over het Waddengebied.

Het is van belang om regelmatig (b.v. om de drie jaar) een evaluatie met betrekking tot de verordening te houden. Bij deze evaluatie kunnen de volgende aspecten aan de orde komen:

- doelmatigheid van de regeling;
- een inventarisatie van het aantal verleende ontheffingen;
- een overzicht van de gevallen waarin burgemeester en wethouders gebruik hebben gemaakt van hun bevoegdheid om bepaalde gebieden tijdelijk af te sluiten;
- ervaringen van toezichthoudende en met controle belaste diensten.

Ook is het van belang om de ontwikkeling van de recreatie in het gebied te volgen.
Het verdient aanbeveling om dit laatste te koppelen aan het nog in te stellen onderzoek naar de ontwikkeling van de recreatie in de Waddenzee.

AFSTEMMING MET BETREKKING TOT OVERIGE WETTEN EN VERORDENINGEN

In hoofdstuk 11 van deze notitie wordt uitvoerig stilgestaan bij de verhouding tussen de gemeentelijke verordening en de Natuurbeschermingswet.

Tevens worden in de toelichting op de verordening aanrakingsvlakken met andere wettelijke regelingen vermeld.

Daarnaast is het van belang om aandacht te schenken aan een aantal andere regelingen die al van kracht zijn of nog worden voorbereid.

Onderstaand wordt op een aantal van belang zijnde regelingen ingegaan.

Rijk

In de toelichting op de verordening wordt reeds aandacht besteed aan een wijziging van de Luchtvaartwet.

Momenteel worden nog een aantal vaarreglementen op basis van de Scheepvaartverkeerswet voorbereid.

Indien dit consequenties heeft voor de gemeentelijke verordening dan zal, in overleg met alle betrokkenen, overleg plaatsvinden omtrent de afstemming van de verschillende regelingen.

Hetzelfde is ook van toepassing op de wijziging van de Natuurbeschermingswet en de uitbreiding van de werking van de Natuurbeschermingswet in het Waddengebied.

Provincie

De provincie Friesland zal formeel de ligplaatsenverordening voor wat betreft het Waddengebied moeten intrekken.

Er zijn raakvlakken tussen de gemeentelijke verordening Waddenzeegebied en de provinciale verordening Stiltegebieden.

Het verdient aanbeveling de relatie tussen deze instrumenten nader te regelen, omdat anders onderdelen van de gemeentelijke verordening van rechtswege vervallen op het moment dat de Stilteverordening met bijbehorende aanwijzingen van kracht wordt.

Gemeenten

In de verschillende Algemene Politieverordening komen voorschriften voor die de gemeentelijke Waddenzeeverordening overlappen.

Het is noodzakelijk om de gemeentelijke Waddenzeeverordening voor het gehele gebied volledig intact te houden.

De betrokken gemeenten dienen hun A.P.V.'s dan ook af te stemmen op de verordening Waddenzeegebied, in die zin, dat voorschriften die elkaar overlappen niet van toepassing worden verklaard voor het gebied waarop de gemeentelijke Waddenzeeverordening van toepassing is verklaard.

Ook in de bestemmingsplannen die momenteel worden voorbereid door een groot aantal "vaste walgemeenten" dient waar nodig afstemming plaats te vinden.

Voor de gezamenlijke waddeneilanden en de gemeente Wieringen heeft deze afstemming reeds plaatsgevonden.